

SÅG Å SYD

PerArne Nordholts

***Struktururomvandling i södra
Sveriges sågverksnäring
2015-2020***

A large industrial sawmill machine is shown in operation. A long, light-colored log is being processed by a circular saw blade, which is visible on the left side of the frame. The machine is dark blue and has several orange-colored components. The background shows a blue metal structure and a white metal fence. The text is overlaid on the right side of the image.

Facit:

- Antal köpsågverk (enheter) i Södra Sverige 2013-2017 = -3
- Samtliga tillhörde Rörvik
- Såg i Syd + 3 enheter

A large industrial sawmill machine is shown in operation. A long, light-colored log is being processed by a large, circular saw blade. The machine is dark blue and has several orange-colored components. The background shows a blue wall and a metal fence.

56 medlemsföretag
35 sågande medlemmar
(48 sågverk, genomsnitt 61300 m3sv)
16 sekundärindustri
5 trading

A large industrial sawmill machine is shown in operation, processing a long log. The machine's complex structure, including various rollers and guides, is visible. A large stack of cut lumber is positioned in the foreground, partially obscuring the machine. The background shows a blue-painted metal structure, likely part of the mill's infrastructure.

• Såg i Syd	2,8 milj m ³ sv
• SCA	2,1
• Sågverken Mellansverige	1,8
• Setra	1,7
• Södra	1,7
• Vida	1,7
• Sågverken Norr	1,2
• Moelven	0,9
• Holmen	0,9
• StoraEnso	0,8

A large industrial sawmill machine is shown in operation. A long, light-colored wooden log is being processed by a large, circular saw blade. The machine is dark blue and has several orange-colored components. The background shows a factory setting with a metal fence and a blue wall.

Strukturomvandlingen i södra Sveriges sågverksnäring (VO syd) 2015-2017

2015 = 73 sågverk, 43 ägare

2017 = 69 sågverk, 39 ägare

Södra lägger ned två barrsågverk

Södra lägger ned barrsågverket i Ramkvilla och Torsås och vill sälja lövsågverket i Djursdala. Sågverksproduktionen minskar med 200 000 kubikmeter.

Södras strategi som gick ut på att såga det mesta av medlemmarnas virke själv – både barrtimmer och lövtimmer – och hela tiden öka volymen sågade trävaror höll inte.

Sågverken i Ramkvilla och Torsås läggs ner, produktionen minskar i Värö och Mönsterås, och lövsågverket i Djursdala är ute till försäljning.

– Vi har haft en volymorienterad strategi, men vi har behövt dra in virket långt och fått tämligen höga transportkostnader vilket har påverkat kalkylen negativt, säger Jörgen Lindquist som är chef för Södra Wood.

Han efterträdde Håkan Svensson som fick lämna Södra i mars i år, och han fick då ett tydligt uppdrag från Södras ledning att se över Södra Wood

och göra det lönsamt.

Sammantaget minskas Södras produktionskapacitet på årsbasis med cirka 200 000 kubikmeter, från 2 miljoner till 1,8 miljoner kubikmeter i Sverige, och totalt berörs cirka 150 medarbetare av omstruktureringen.

”Ingen panik”

Är det inte ett uttryck för panik att en så stor förändring genomförs veckan före mid-sommar, kunde ni inte ha väntat till efter semestrarna?

– Det är ingen åtgärd i panik. Vi har tydligt kommunicerat internt att vi ser över Södra Wood och vi vill gå ut med information så fort som möjligt.

Hur påverkar det timmerpriset att produktionen minskas?

– Vår bedömning är att det inte ändrar timmerpriset. Vi har haft höga transportkostnader som vi nu kan göra besparingar på.

Sågverket i Värö, som köptes begagnat för 1 miljard kronor från Tyskland 2011, har behövt åtskilliga kompletterande in-

vesteringar och har ännu inte nått lönsamhet. Nu minskas produktionen från 600 000 i årstakt till 550 000–570 000

Jörgen Lindqvist

kubikmeter och den gamla hyvellingjen läggs ner, vilket innebär att ett skift ska tas bort.

Vid sågverket i Mönsterås tas också ett skift bort.

– Vi tar bort de mest olönsamma volymerna.

Ökar i Långasjö

Samtidigt planerar Södra att investera och öka produktionen vid sågverket i Långasjö. I och med det får Södra tre större enheter: kombinaten Värö och Mönsterås och sågverket i Långasjö, som ligger relativt nära bruket i Mörrum. I Långasjö ökar produktionen från 280 000 kubikmeter till 360 000 kubikmeter sågad vara.

– Långasjö är en välinvesterad anläggning och Långasjös

FAKTA

Omsättning på cirka 5,7 miljarder

● I höstas lade Södra ned sågverket i Traryd, som sågat barrtimmer och ektimmer, och i januari såldes det norska sågverket i Hauerseier.

I våras köpte Södra resterande andel av Crown Timber, som säljer Södras trävaror i Storbritannien. Crown Timber ägde ett sågverk i Fredrikshamn i Finland, som nu blivit en del av Södra, och som har en produktion på 150 000 kubikmeter.

Södra Wood hade 2015 en omsättning på cirka 5,7 miljarder kronor och 1 500 anställda. I Södra Wood ingår förutom sågverken även den del som tidigare hette Södra Interiör. Rörelseresultatet 2015 var 10 miljoner kronor, för första tertiet i år var rörelseförlusten 107 miljoner kronor.

roll blir att ta hand om svensk bygghandel när vi lägger ner Torsås.

I Torsås fortsätter sågproduktionen fram tills nästa sommar, övriga neddragningar sker efter sommaren.

Kommer det fler besked om Södras sågverk?

– Vår bedömning är att det här är tillräckligt, utifrån vad vi ser i dag. Det här är hela paketet, säger Jörgen Lindquist.

Birgitta Sennerdal

Blev avvecklat med värdighet trots senaste årens miljardförlust

KOMMENTAR

Birgitta Sennerdal
reporter

08-588 338 08 birgitta.sennerdal@atl.nu

Rörvik Timber avvecklades under hyfsat värdiga former. Det blev ingen konkurs. Men den samlade förlusten åren 2009 till 2015 är över 1 miljard kronor, ett 150-tal arbetstillfällen på landsbygden har försvunnit bara det senaste året och skogsägarna har nu färre köpare till sitt timmer.

Trots alla pengar som pumpats in i sågverkskoncernen de senaste åren har det inte blivit någon stabil lönsamhet. Lågt kapacitetsutnyttjande har gjort produktionskostnaderna höga och det är svårt att se en linje i Rörvik Timbers agerande. Med ryska ägare var ambitionen att importera timmer från Ryssland. Så har också skett men inte i den grad som sades.

Koncernchefen Per Rodert sa i ATL hösten 2014 att Rörvik kunde tänka sig att köpa andra företag för att bidra till branschens konsolidering. Nu försvinner Rörvik i stället.

I förra veckan kom beskedet att Holmen köper det sista kvarvarande sågverket, Lingham.

Köpeskillingen på 48 miljoner kronor kan jämföras med den investering

på 90 miljoner kronor som Rörvik började genomföra för bara två år sedan och som gjort att mycket är nytt på anläggningen.

När Holmen nu köper virke i Östergötland och området runt omkring kan massaveden gå till bruket i Braviken, klintimret till Lingham och normalt imret till sågverket i Braviken. På köpet försvann en konkurrent.

Kanske tycker Holmen också att det fått ge igen för den nesliga historien då Rörviks förra ägare Johan

Hansen köpte granntomten till Holmens pappersbruk i Braviken för att bygga ett stort sågverk. På grund av finanskrisen hann det aldrig bli verklighet men då hade Holmen (för att kontra) redan börja bygga sitt jättesågverk i Braviken. Södra följde strax därefter och byggde ut Värö i Halland. Båda storsågverken går dåligt.

Rörvik, Holmen och Södra har av olika anledningar haft råd att ha dålig lönsamhet i sina

sågverk. Timmerpriserna har varit höga och mycket trävaror har kommit ut på marknaden. Resultatet har blivit att alla sågverk i södra Sverige har en ganska dålig lönsamhet och därmed inte kunnat investera tillräckligt mycket i sina anläggningar.

Det är inte bra för någon, inte heller för skogsägarna som behöver konkurrenskraftiga företag i framtiden att sälja sitt timmer till.

”
Det här är inte bra för någon. Skogsägarna behöver konkurrenskraftiga företag.

FOTO: ROLF SEGERSTEDT

Rörviks uppgång och fall

1997 Rörvik Timber bildas genom en delning av Rörviksgruppen AB. Sex sågverk ingår: Boxholm, Sandsjöfors, Rörvik, Tranemo, Tvärskog samt Skanskas sågverk Myresjö Trä AB. Börsnoteras.

1998–2000 Rörvik köper limfogs-tillverkaren BJU i Rottne, Söndra Trä och Burseryds Listfabrik. **2001** Skanska säljer sitt 40-procentiga innehav i Rörvik Timber till Geijer Trä och Johan Hansens Ittur Industrier. Sågningen vid Söndra och Stockaryd läggs ned.

2002 Ittur köper Geijerträsdelen i Rörvik. Rörvik köper in sig i impregneringsbolaget Nordic Wood Treatment.

2005 Södra säljer sin andel i Rörvik till Ittur. Rörvik blir helägare till Nordic Wood Treatment.

2007 Rörvik köper sågen i Lingham och planerar ett nytt storsågverk i Norrköping. Rörvik gör en vinst

på 237 miljoner kronor. Sedann 2001 har börsvärdet ökat från 110 miljoner kronor till 1,3 miljarder.

2008 Rörvik tvingas till rekonstruktion.

2009 Ny företagsrekonstruktion och nyemission för Rörvik. Bju i Rottne och impregneringen i Åstorp säljs till Södra som också köper Trivselhus av Ittur.

2010, februari. Ett nybildat konsortium blir storägare i Rörvik genom att garantera nyemissionen på 250 miljoner kronor.

2010, april. Ittur säljer sina aktier i Rörvik. Meerwind, med en ägarandel på drygt 11 procent, lägger

bud på hela Rörvik. Meerwind är en del av Gunvor Group som handlar med rysk olja och med Torbjörn Thörnqvist i ledningen.

2014 Gunvor Group köper upp alla aktier i Rörvik och bolaget avnoteras från Stockholmsbörsen.

2016, juni: Vida köper Rörviks klinttimmersågverk i Tra-

nemo. Det tidigare nedläggningshotade sågverket i Tvärskog säljs till den polska Ikeaunderleverantören Andrewex.

2016, juli: Nedläggningshotade Sandsjöfors säljs tillsammans med Rörviks sågen till ATA Timber. Samtidigt övertar Rörvik ATAs 13-procentiga ägarandel i Bergs Timber.

2017, februari: Rörvik säljer sin andel i Bergs Timber och lägger ned sågverken i Myresjö och Boxholm.

2017, mars. Rörvik säljer sitt sista sågverk, Linghamssågen, till Holmen.

Ulf Aronsson

08-588 367 44 ulf.aronsson@atl.nu

Källor: Dagens PS, Skogsland, Rörvik Timber, Affärsvärlden, "Rörvik Timber – en företagsbeskrivning", magisteruppsats i företagsekonomi från Handelshögskolan vid Göteborgs universitet, Affärsvärlden, Dagens Nyheter, Dagens Industri.

A large industrial sawmill machine is shown in operation. A long, light-colored log is being processed by a circular saw blade, which is visible in the center of the frame. The machine is dark blue and has various components, including a large metal wheel and a complex arrangement of pipes and mechanical parts. The background shows a blue wall and a metal fence.

Kapacitetsbortfall 4 sågverk

Ca 400000-500000 m³

Volymökning Såg i Syd (rensat från förvärv)

160000 m³

Volymökning Södra, Vida, Holmen?

Styrkor

Svagheter

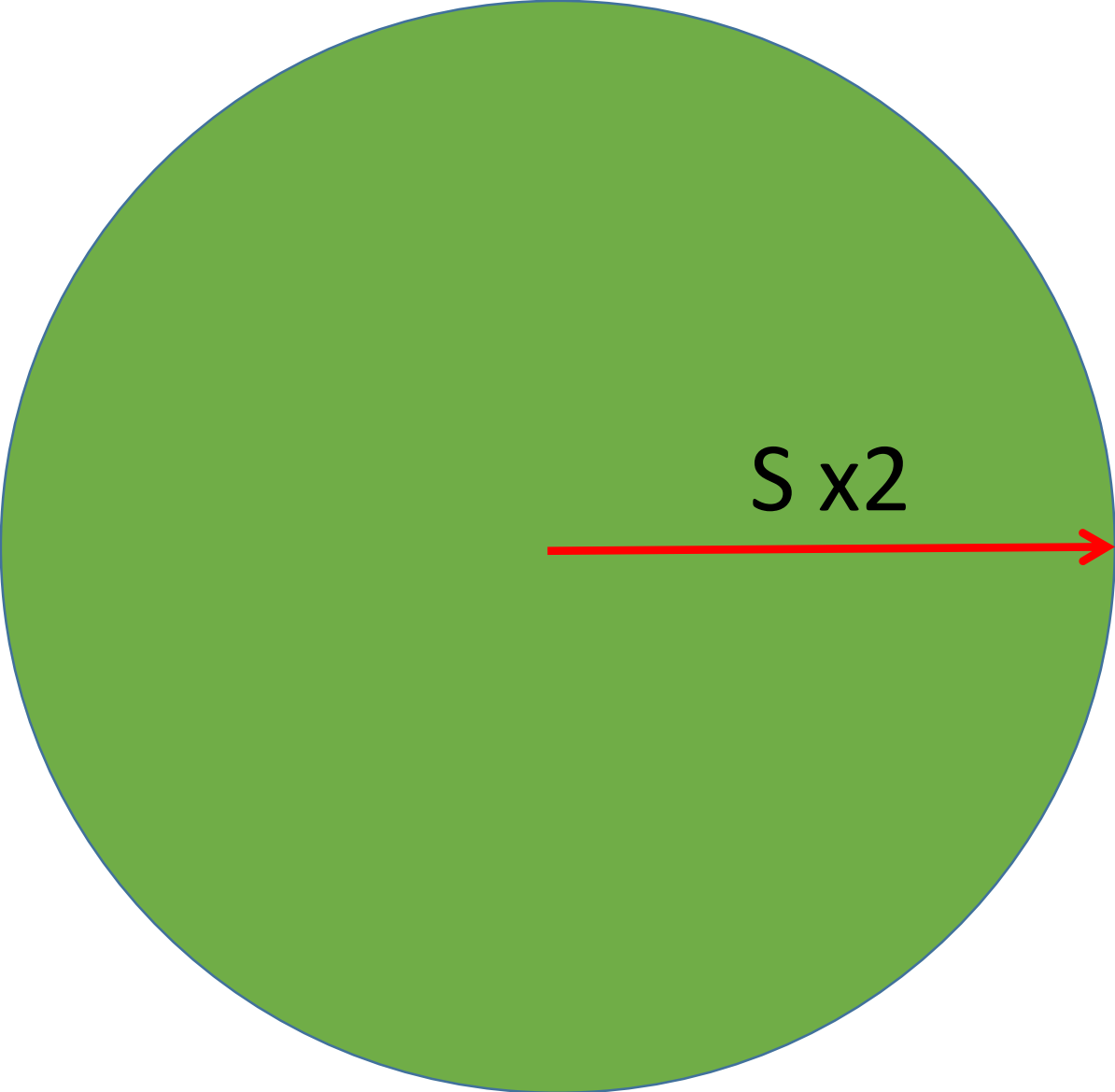
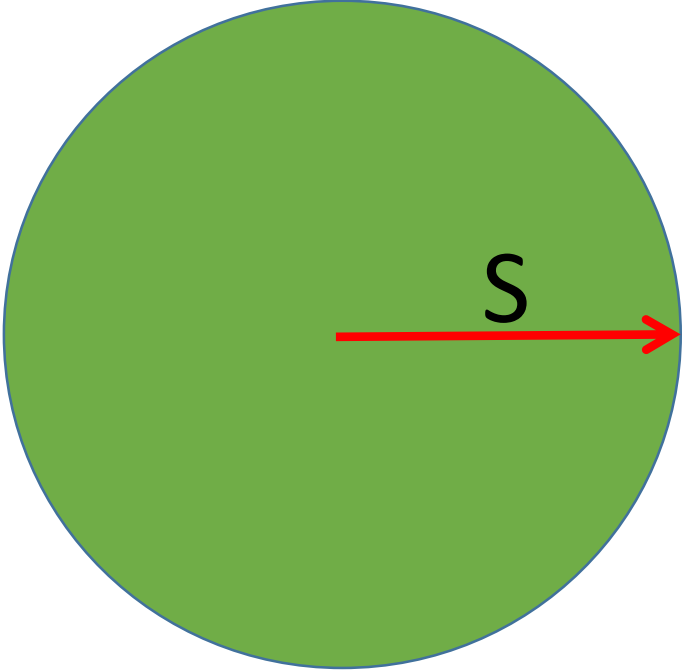
Hot

Möjligheter

Styrkor

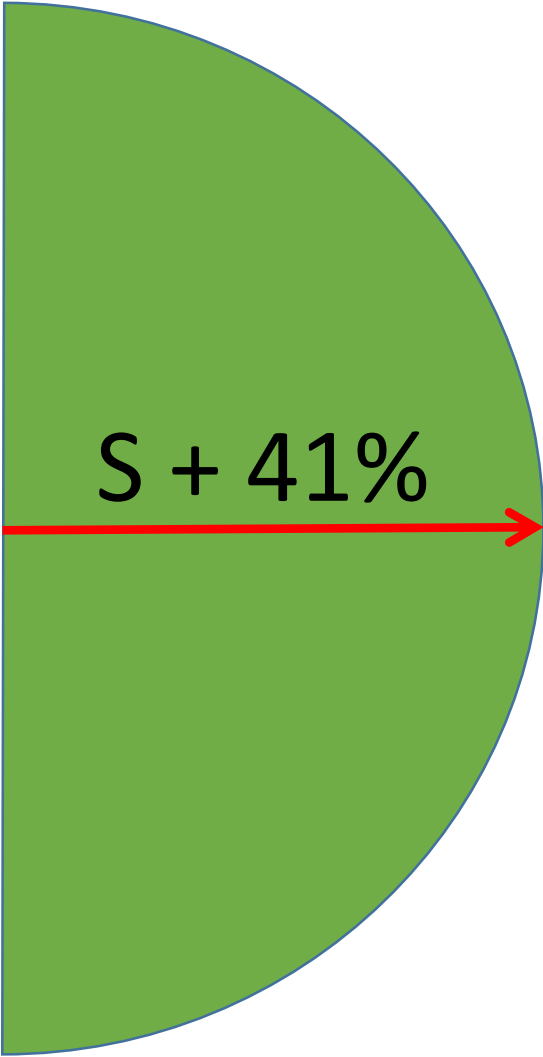
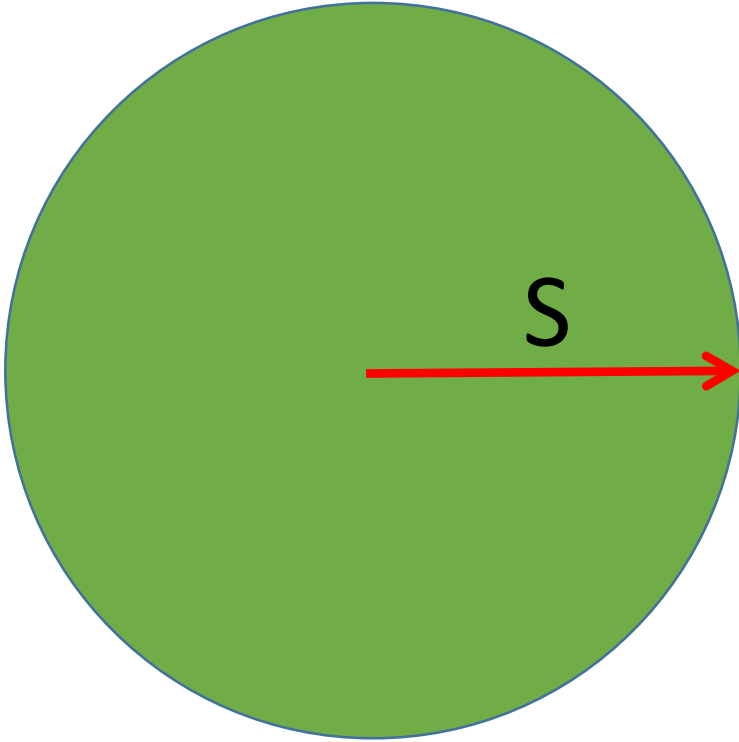

Transportavstånd

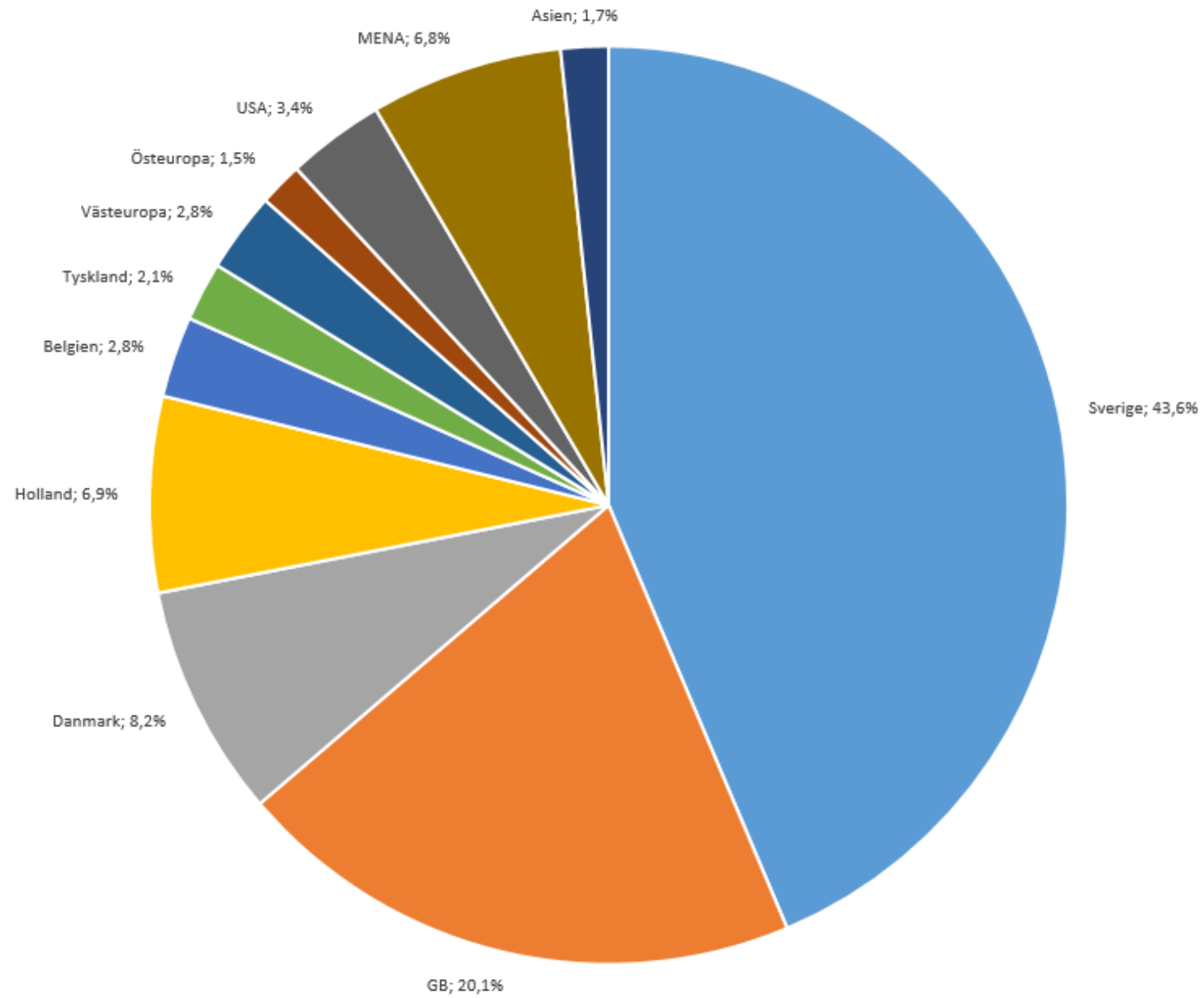

Skillnad 50 km 100 km = 30 kr/m³fub
= 60 kr/m³sv

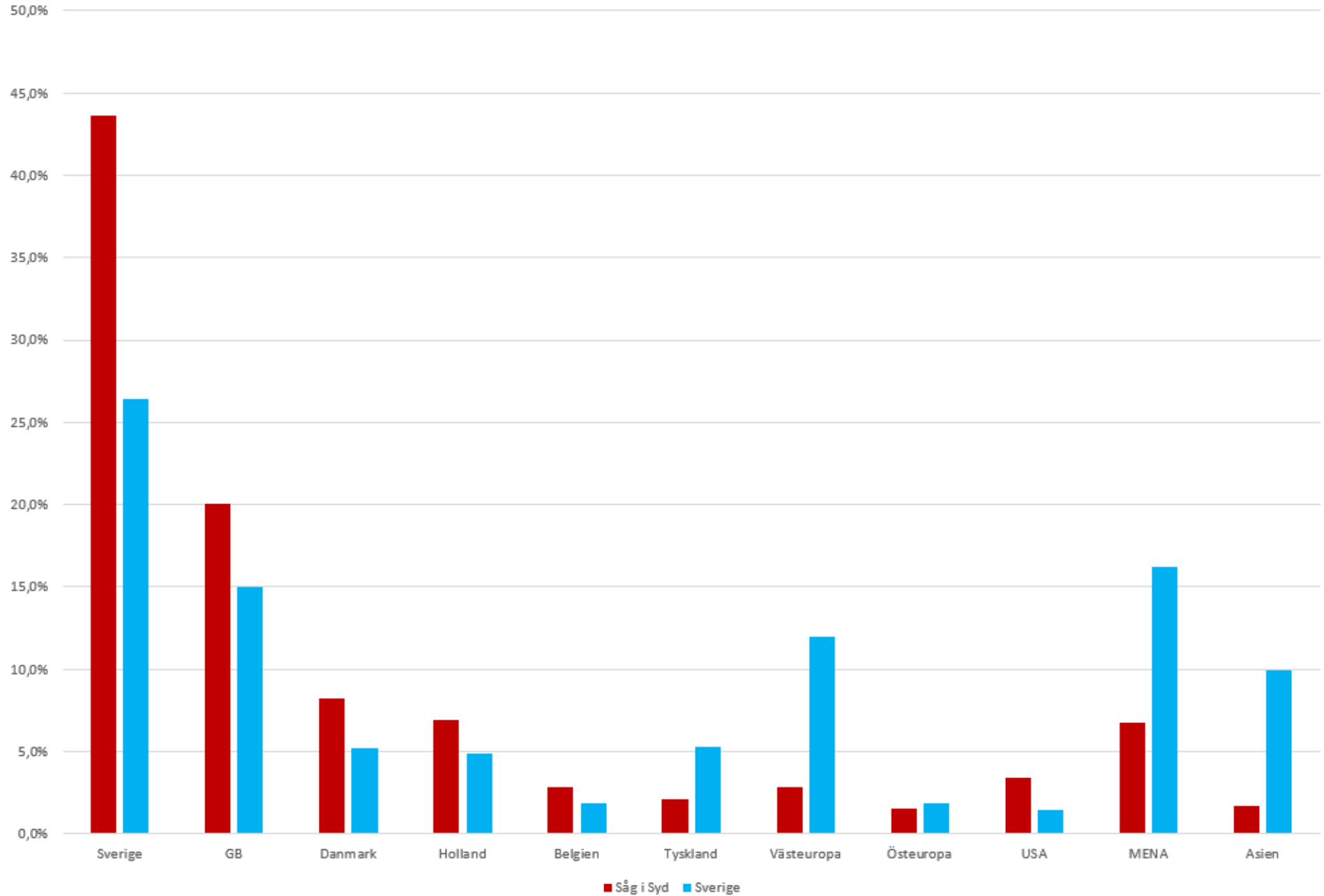
Transportavstånd

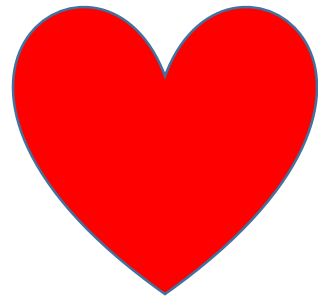

Såg i Syd-företagen, andelar per marknad 2017

Andelar per marknad, Såg i Syd vs Samtliga sågverk

köpsågverken

Sydved

Skogssällskapet

Svenska kyrkan

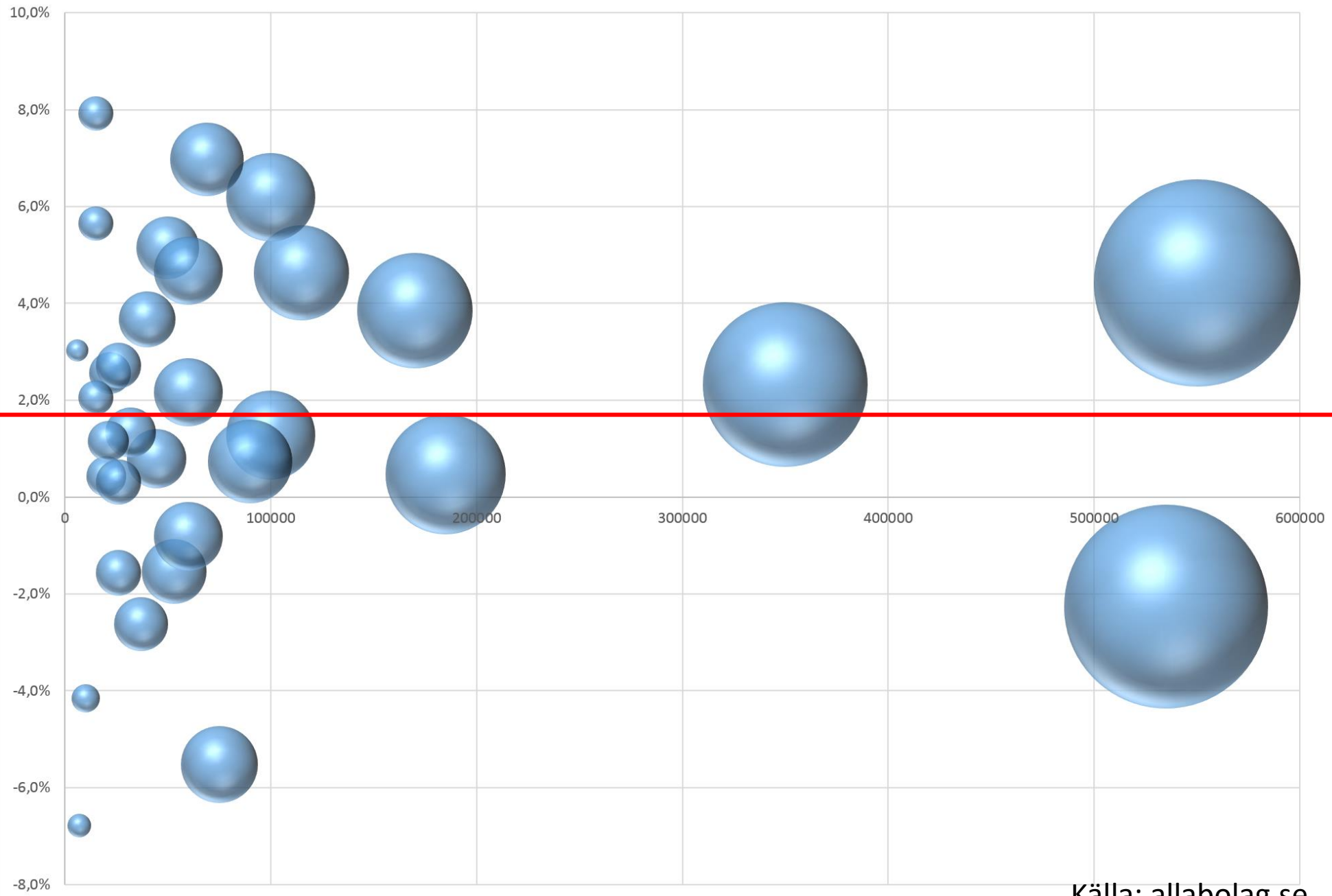

SVEASKOG

Svagheter

Avkastning (res.e.fin.netto/omsättning) genomsnitt 2014-2016

Hot

Hur gör snickaren - Montering av vindskivor

Stavdal

Stavdal

Stavdal

Stavdal

Stavdal

Stavdal

Stavdal

Stavdal

Stavdal

Stavdal

Stavdal

Stavdal

Stavdal

Stavdal

Möjligheter

Storsatsning på korslimmat

Stora Enso investerar 45 miljoner euro i en ny produktionslinje för korslimmat trä, CLT. Den ska ligga i anslutning till Gruvöns Sågverk.

Vid Gruvöns Sågverk planerar Stora Enso att investera i en ny produktionslinje för korslimmat trä.

Byggandet av anläggningen beräknas starta under det fjärde kvartalet 2017 och målsättningen är att produktionen ska vara i gång under 2019.

Kapaciteten för anläggningen beräknas till cirka 100 000 kubikmeter per år under förutsättning att de nödvändiga tillstånden beviljas.

Den här investeringen stöder vår strategi att växa i byggbranschen och öka användningen av trä som byggmaterial. Vi ser en betydande potential för CLT på den nordiska marknaden. Efterfrågan på denna premiumprodukt, våra välbeprövade koncept samt byggkomponenter och system av massivt trä ökar kontinuerligt, säger Jari Suominen, ställföreträdande ordförande för Stora Ensos division för träprodukter.

Den nya produktionslinjen väntas inte påverka den nuvarande verksam-

heten vid Gruvön. Totalt beräknar Stora Enso att arbetsstyrkan i regionen kommer att öka med cirka 60 heltidsanställda.

Johanna Mörtberg
red@skogsbbruk@landlantbruk.se

Martinsons nya linje för KL-trä innebär att produktionen ökar från 7 000 till 22 000 kubikmeter per år. Orderböckerna är redan fulla fram till hösten.

Norge hoppar på KL-trenden

Norska Splitkon investerar 250 miljoner norska kronor i en ny fabrik för byggelement i korslimmat trä, KL-trä.

Lise Bartnes Aalberg från stalliga investementföretaget Siva och Morten Leander Johansen, Splitkon, undertecknade häromdagen kontraktet för bygget av en ny fabrik för KL-trä i norska Åmot.

Södra satsar på ny anläggning för korslimmat trä i Värö

Södra investerar i en mindre anläggning för korslimmat trä (CLT) i anslutning till Södras sågverk i Värö. I planerna ligger en kommande satsning på en större anläggning.

svt NYHETER

Nyheter

Lokalt

Sport

Kultur

Granskning

Opinion

Väder

JÖNKÖPING

Satsning på ny husfabrik i Eksjö

Foto: Arkivbild SVT

Koncern investerar 100 miljoner på ny fabrik på Nifsarpsområdet.

Hallands Nyheter

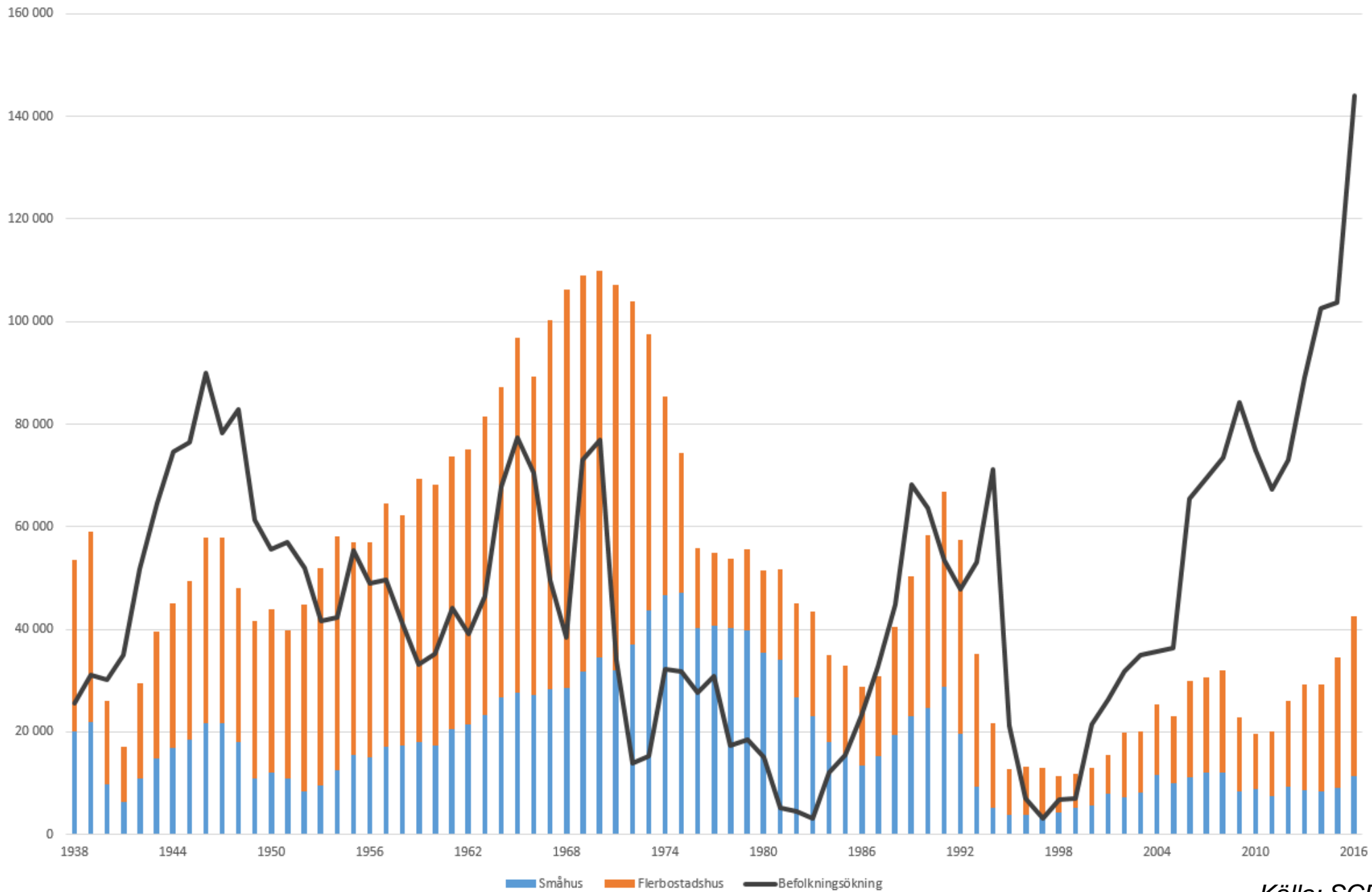

Husfabrik fick flygande start

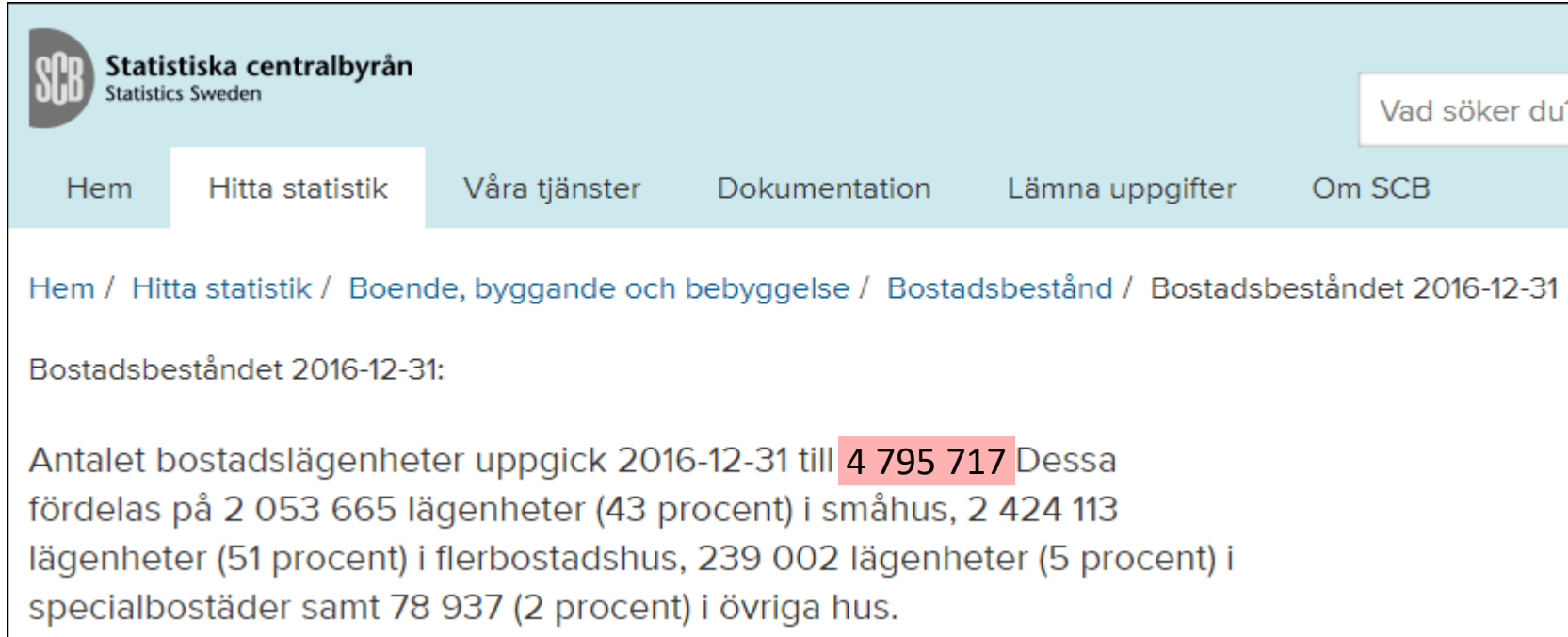
Första spadtaget till Derome Plusshus nya anläggning togs under måndagen.

Derome

Bostadsbyggande och befolkningsstillväxt 1938-2016

Hur många bostäder finns det i Sverige?

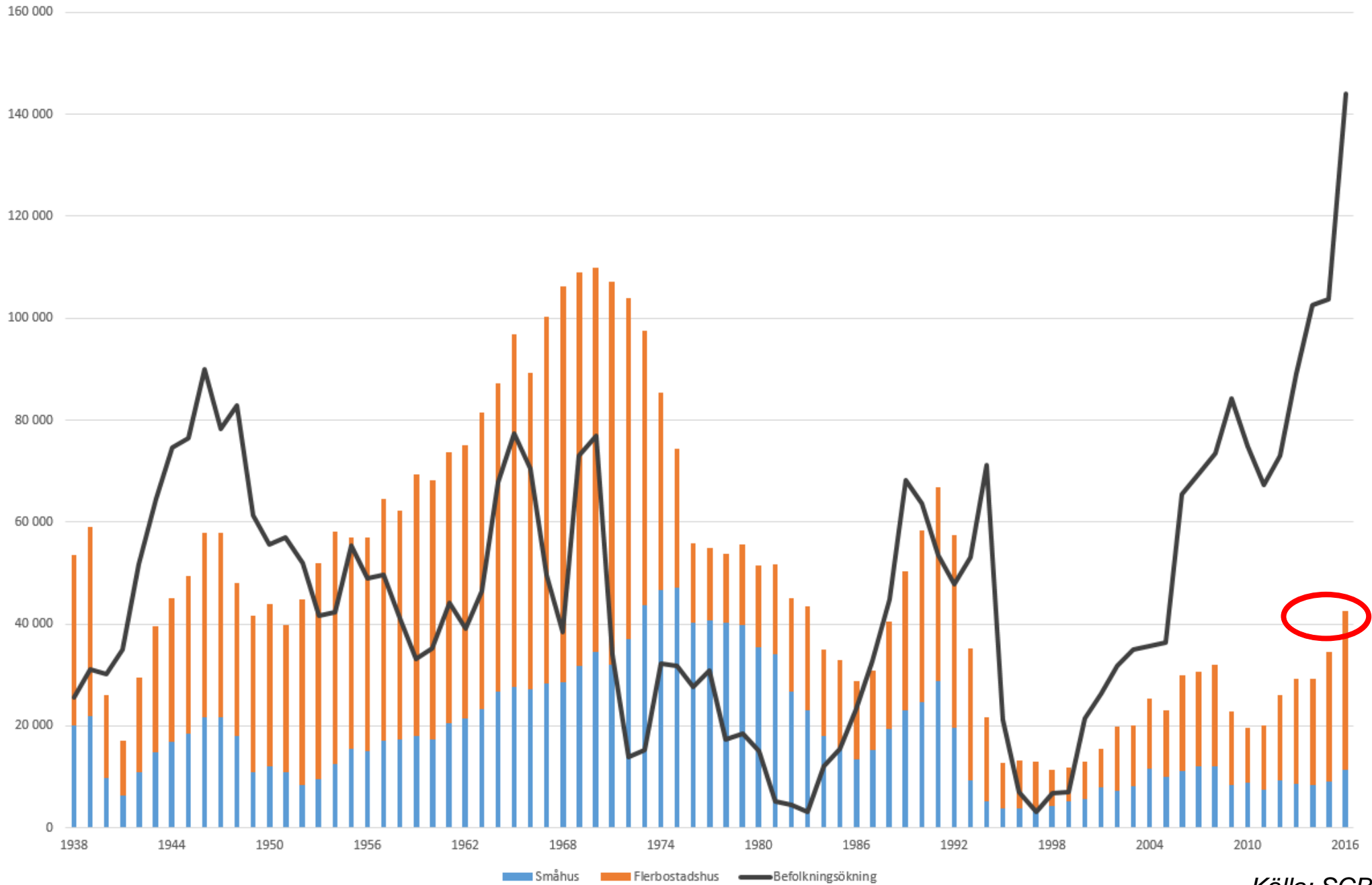

The screenshot shows the SCB (Statistiska centralbyrån) website. The header includes the SCB logo and the text "Statistiska centralbyrån Statistics Sweden". A search bar on the right contains the text "Vad söker du?". The navigation menu includes "Hem", "Hitta statistik", "Våra tjänster", "Dokumentation", "Lämna uppgifter", and "Om SCB". The breadcrumb trail reads "Hem / Hitta statistik / Boende, byggande och bebyggelse / Bostadsbestånd / Bostadsbeståndet 2016-12-31". The main content area is titled "Bostadsbeståndet 2016-12-31:" and contains the following text: "Antalet bostadslägenheter uppgick 2016-12-31 till 4 795 717 Dessa fördelas på 2 053 665 lägenheter (43 procent) i småhus, 2 424 113 lägenheter (51 procent) i flerbostadshus, 239 002 lägenheter (5 procent) i specialbostäder samt 78 937 (2 procent) i övriga hus." The number "4 795 717" is highlighted in a pink box.

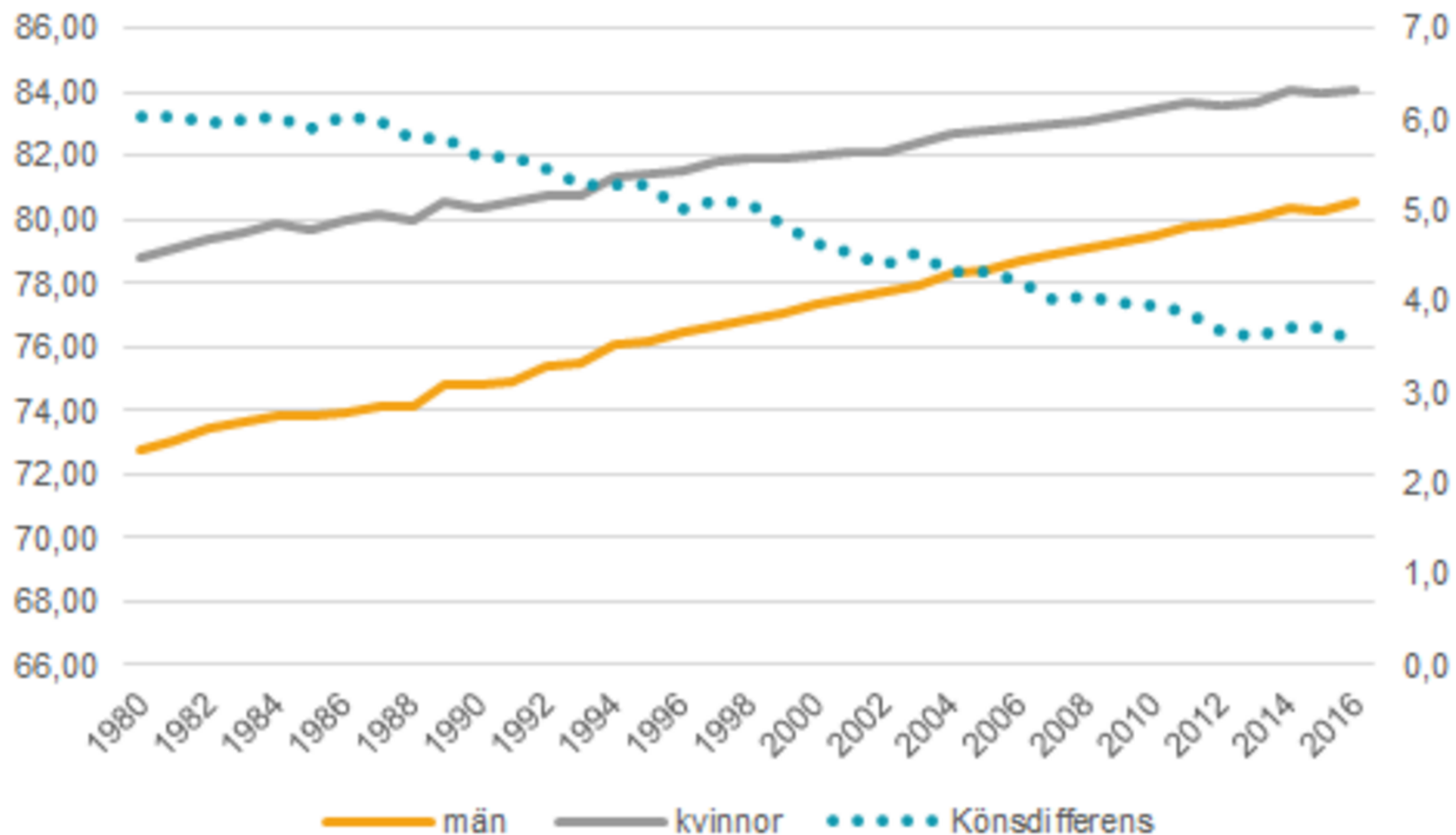
Livslängd 100 år?

$$/ 100 = \mathbf{48\ 000} \text{ bostäder per år}$$

Bostadsbyggande och befolkningsstillväxt 1938-2016

Förväntad medellivslängd per kön 1980-2016

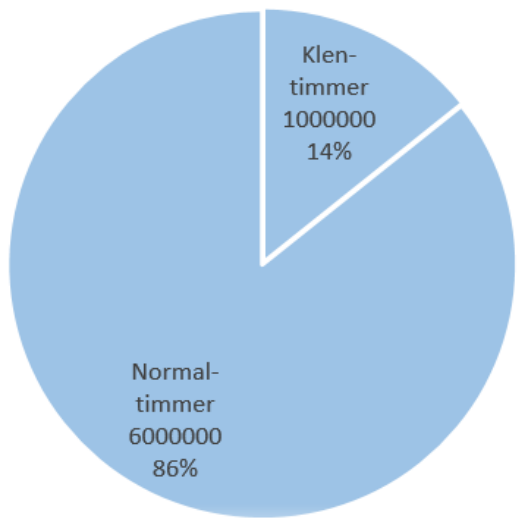

A large industrial sawmill machine is shown in operation, processing a log. The machine features a large, curved metal structure with several sets of blades or rollers. The log is being fed into the machine, and a large, curved metal structure is visible on the right side. The background is a dark, industrial setting with a blue wall and a metal fence. The text is overlaid on a semi-transparent white box on the right side of the image.

**Strukturuomvandlingen i södra Sveriges
sågverksnäring (VO syd) 2017-2020**

Sågkapacitet

SÅG SYD

SWEDEN TIMBER

